

SZÁSZVÁROS ÉS VIDÉKE

TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Előfizetési árak:
 Egész évre — — — 20 kor. | Negyed évre — — — 5 kor.
 Fél évre — — — 10 | Egyes szám ára — — — 40 fill.
 Nyilttér soronként 3 kor.

Laptulajdonos és felelős szerkesztő: Ifj. Szántó Károly.
 Kiadóhivatal: Szászvárosi Könyvnyomda R.-t.
 Megjelenik minden vasárnap.

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőséghez a pénzküldemények és hirdetések a kiadóhivatalhoz küldendőek. Kéziratok nem adatnak vissza. Hirdetések árszabály szerint, többszöri hirdetésnél árkedvezmény.

A tisztaság és az emberi test.

Irta: Gyulai Gy. K. tanár.

A szociális higienia minden követelményének megfelelő nevelés az emberi test gondos tisztántartására messzemenőleg kiterjeszkedik. Igaz, adott esetekben a piszok nem tekinthető megszegyenítőnek, hiszen aki napi nehéz testi munkájában, olyas anyagok környezetében kénytelen kenyerét fáradsággal megkeresni, mint teszem azt a mozdonyvezető, a kazánfűtő, a kéményseprő, a csatorna-tisztító, a szénbánya munkás stb., munkája közben az ügyet se vehet arra, hogy testét és ruházatát állandóan tisztán tarthassa. Persze napi munkáját ez is csak bevégzi, s akkor sokkalta gondosabb tisztogatás alá kell vonnia testét, mint bármelyik, kevésbé beszennyező munkát végző egyéb ember.

Kétségtelen, hogy a gyermeket már zsengebb korától kezdve rá kell szoktatni a tisztaságra, még pedig a ruházatra és a testre egyaránt kiterjeszkedő gondos tisztántartásra. Ám a szélsőségektől ebben is óvakodnunk kell, nehogy a végletekben aztán a gyermek idővel tulfinnyás, nevetséges alakká legyen, aki mindentől irtózik! A gyermek ügyeljen ruházatára, s ha játék közben mégis bepiszkítja magát itt-ott, ne büntessük mindjárt tulszigoruan, e helyett bujtassuk gyermekeinket inkább olyan ruhába, a mit minél gyakrabban lehet kimosni. Ez uton a gyermekben hamarabb meggyökeresedik a tisztaságszeretet érzéke, a mit a felnőtt emberiség higieniája bizony sehol sem nélkülözhet, akár ruházat, akár pedig a test tisztántartásáról is legyen szó.

Unalmas, egyhangu, sőt elszomorító az olyannak nevelt ember élete, aki állandóan attól retteg, hogy ruházatán folt esik. Elme-gyógyintézetekben találkozunk itt-ott egy-egy szánandó rögeszméjű olyan alakkal, akit a tulzott tisztaságszeretet mániája idővel teljesen hatalmába ejt. Láttam szánandó elmebeteg nőket, akik napestig mostak, suroltak, sikáltak, poroltak szakadatlanul.

A gyermeknevelés ott, a hol a ruha és a test tisztántartásának beszoktatásáról köteles gondoskodni, bizony nem mindenkor és mindenben jár el helyes utakon, itt-ott még a legműveltebb államok kultur-népeinél sem. Ha a csecsemőt kellő figyelemmel kísérjük, úgy kivétel nélkül azt fogjuk tapasztalni, hogy az átnedvesedett, piszkos pólyában, a csecsemők egyike sem fogja magát jól érezni. Eleinte csupán nyugtalanodik, ám előbb-utóbb kegyetlen rivalgásba kezd, jeléül annak, hogy nem jól érzi magát. Veleszületett tisztaságérzeténél fogva tehát öntudatlanul is figyelmezteti felnőtt gondozóit arra, hogy a tisztaságra ügyet vessenek!

A csecsemő s a fejlődő gyermek testét és ruházatát egyaránt gondosan kell tisztán tartanunk. Amidőn a gyermek már egymagában eljáradozik s kezecskéivel minden ügyébe eső tárgyat megtapogat, összefogdos, kezeit napjában ismételt és gondosan meg kell

mosnunk. Egyben ügyet kell vetnünk arra is, hogy az a játékszerféle, a melyikkel a gyermek örömet el-el babrál, valóságos piszokrétegeket idővel magára ne szedjen. Az ilyen játékszereknél a szappan a tisztántartó, mondhatnók itt is aseptikus kezelés, a játékszer állagának sérelme nélkül, jelentős higienikus szolgálatokat tehet nekünk. Hiszen a gyermek a bepiszkított ujjacskákkal nem egyszer forgolódik orra, szája és szemei körül is. A tiszta kéz és tiszta tárgyak sohasem lesznek holmi ragályos bajok átlántálói.

Amidőn a gyermek már tankötelessé serdül, a ruha és a test tisztántartásának kettős gondoskodását ki kell iminár terjesztenünk a tankönyvek tisztántartására is. A tankönyvek hónapokon, sőt esztendőkön át, belsejükön, de még inkább kültáblájukon valóságos baktérium tenyésztő szennyrétegeket öltenek magukra. Ha a nebuló tankönyvét ma, a papir olcsóság korszakában, hetenként legalább egyszer-kétszer uj külső burkolattal fogjuk ellátni, emellett leszoktatjuk a gyermeket arról az utálatos és soha eléggé el nem ítéhető rossz szokásról, hogy a könyvek lapját a lapozgatáskor nyálozgassa, úgy a gyermek-, a tanuló-szoba és a tanterem higienája érdekében nagyot tudtunk elérni.

A pólyától a tankönyvig, az iskola-padjától a nász napjáig helyes utakon vezetett tisztaságszerető gyermeket és ifjút, a tisztaságszeretet kellemes, jóleső érzete mindhalálíg hűségesen nyomon fogja követni, úgy maga, mint embertársai javára és örömére.

Anglia és Franciaország magasfoku iskola-egészségügyi intézkedései szigoruan előírják azt, hogy az oktató személyzet, a tanítványok ruházatát, kezét, arcát, körmeit, könyveit, tanzsereit stb. hetenként többször is vegye szem alá. Sok derék, lelkiismeretes, kötelességtudó tanítónk, tanárunk akadt azért ma már hazánk szerte is nem egy helytt, aki saját jószántából megcselekszi azt, amit a Nyugat első kulturállamainak egészségügye idevágó törvényszakaszaiiban megszab és előír.

Franciaország fővárosának valamennyi elemi-, ipar- és középiskolájában, a tisztátalanul érkező gyermeket intő cédulával küldöztetik tüstént haza. Mivelhogy a szülőekben sem lehet, sajnos, sziklaszilárdan mindenkor megbizni, még a szajnaparti művelt metropolisban sem, az iskolába érkező gyermekek valamennyije, az egyes intézetek külön mosdótermében köteles előbb kezét szappannal tisztára mosni. Egy-két intézetben a gyermekek hetenként fürdőt is vehetnek.

Az oxfordi egyetem tudós tanára, Ruskin a kiváló esztétikus, ismételt hangszúlyozgatta tanítványai előtt, hogy a ruházat tisztasága, mintegy előfeltételezi a test tisztántartását, a mivel aztán együtt jár a táplálék, a fekvő hely, a lakás, sőt az erkölcsi élet tisztántartása is.

A tisztaságérzék, ugyszólván fokmérője a kulturának, igazi kultur nép szülötte a piszokban otthonosan sohasem érzi magát. Petronius már réges-rég és bizonyára nem alap-

talantul ráolvasta azokra, akik ruhában, testben tisztátalanok, hogy a nemi élet utai között is ők a legszennesebbeket tapossák!

Azok a vallás-higienikus szabályok, a melyeket Zoroaster és Mózes törvényei előirtak, mindenben és mindenkor a tisztaság előmozdítására célzó intézkedések voltak. Jézus Krisztus isteni tanainak szilárd valláserkölcsei alakt kölcsönöz az istenember ismételt hangszúlyozott intőszava; „Legyetek tiszták!” Nem tudjátok-e, hogy az emberi test egyben a lélek szent helye?

A tisztaság a ruházkozásban, az emberi testen egyaránt alapköve a higienének. Ez a tisztaság, az általános tisztaság útjára vezet bennünket. Minden a mi tiszta, egyben szép is. A tiszta, szép emberi alak, szemek is jól eső külseje, emeli egyben az erkölcsi valóérzetét és értékét is. Ilyen utakon emberi létünk és életünk teljes összhangját mindenkor meg is fogjuk találni.

Az antant kiáltványa

A szövetséges hatalmak szikratávirata.

Békekötés a magyar néppel.

Kolozsvár, július 30.

A mai nap szenzációs eseménye az antant újabb kiáltványa Magyarország sorsáról.

Az antant nem hajlandó Kun Béla kormányát a magyar nép akaratából valónak elismerni, de úgy látszik nem ismeri el az „Ábrahám, előbb Károlyi Gyula“ céget sem és legális kormányt követel, amellyel békét köthessen.

A szikratáviró útján közölt kiáltványra vonatkozóan a bukaresti román félhivatalos, a „Viitorul“ a következőket jelenti:

— Foch tábornagy előterjesztései után a szövetségesek főtanácsa döntött a Magyarország ellen teendő intézkedések tárgyában. Az alábbi kiáltványnak szikratáviró útján való közzétételét határozták el, amelynek nem maradhatnak el hatásai a budapesti kommün számára.

— A szövetséges államok és társaik kormányait teljesen áthatja az a kívánság, hogy a magyar néppel a béke megteremtésén együtt fáradjanak és véget vessenek azoknak az állapotoknak, amelyek Középeurópa gazdasági ujjaszületésének gátjai és amelyek lehetetlenné teszik az ország lakosságának élelmiszterrel való ellátását. Teljesen lehetetlen minden ilyen tervet megvalósítani addig, míg Magyarországnak a népet képviselő kormánya nincs.

Kun Béla kormánya ezeknek a követelményeknek nem felel meg. Nemcsak hogy nem alkalmazkodott a fegyverszüneti szerződés rendelkezéseihez, hanem most egy baráti és szövetséges állam ellen folytat támadó hadjáratot. A szövetséges államok kormányainak kötelességük ezen állapotok megszüntetésére alkalmas intézkedéseiket saját felelősségükre megtenniök. Ha ruházati és élelmi cikkeket kell levinnünk, ha a blokádt feloldását kérik tőlünk és ha azt óhajtják, hogy a gazdasági ujjaalakulás ténnyé válhasson és béke legyen,

mindezeket nem lehet más kormánnyal véghez vinni, mint amely a magyar népet képviseli, szemben a jelenlegi kormánnyal, mely az erőszakra támaszkodik. A szövetséges államok indítatva érzik magukat annak kijelentésére, hogy a békekonferencia által magyar területeknek elismert országrészeknek idegen csapatok által történt megszállása véget ér, mihelyt a szövetségesek főparancsnoksága meggyőződik róla, hogy a fegyverszüneti szerződés feltételeit kielégítő módon végrehajtották.

Erdély Választási reformja.

Most vitatja meg a román nemzetgyűlés.
174 képviselő, 75 szenátor.

A „Keleti Ujság“ írja: Nagyszebenben két nap óta együtt van a román nemzetgyűlés, hogy megvitassa a választójogi törvényt és az agrárreformot.

A választójogi javaslat részleteire vonatkozólag azt jelentik, hogy Erdélyben a választások a választójogi törvényjavaslat szerint általános, egyenlő és titkos, községenkénti választások útján történik. Alsófehér vármegye 9 képviselőt és 3 szenátort, Aradmegye a csánádi és békésmegyei területekkel együtt 15 képviselőt és 5 szenátort, Biharmegye 13 képviselőt és 5 szenátort, Beszterce-Naszód 5 képviselőt és 2 szenátort, Brassó 3 képviselőt és 2 szenátort, Krassó-Szörény 17 képviselőt és 7 szenátort, Csik 4 képviselőt és 2 szenátort, Kolozsmegye 11 képviselőt és 4 szenátort, Fogaras 4 képviselőt és 2 szenátort, Hunyad 13 képviselőt és 6 szenátort, Máramaros 5 képviselőt és 2 szenátort, Marostorda 8 képviselőt 3 szenátort, Udrarhely 4 képviselőt 2 szenátort, Szilágy 8 képviselőt és 3 szenátort, Szatmár az ugocsamegyei területekkel együtt 6 képviselőt és 4 szenátort, Szolnok-Doboka 10 képviselőt és 4 szenátort, Nagyküküllő 5 képviselőt és 4 szenátort, Kisküküllő 4 képviselőt és 2 szenátort, Temes és a torontáli területek 12 képviselőt és 5 szenátort, Háromszék 3 képviselőt és 2 szenátort, Tordaaranyos 7 képviselőt és 3 szenátort, választanak. — A kolozsvári egyetem tanárai az egyetemi tanácsban maguk közül 1 szenátort választanak. Jog szerint tagjai a román felekezetek püspökei és metropolitái, valamint a hűségeskötött tett római katolikus, lutheránus, református püspökök, akik a magyar állam főrendiházának is tagjai voltak. Képviselőkké csak a 25. életévüket, szenátorokká pedig csak a 40. életévüket betöltött egyének választhatók.

... Ha a reformot a szebeni román nemzetgyűlés elfogadja, Bukarestbe terjesztik Ferdinánd király elé, szentesítést kérve. Hogy mikor lesznek a választások — még mindig bizonytalan, mert újabb hírek szerint — amint ezt a „Keleti Ujság“ már jelezte, csak az osztrák béke aláírása után két hónapra lesznek megtartva.

A háboru hirei.

Prága. A Wenkow című lap írja: A kormány kidolgozta a szenátus felállítására vonatkozó törvényjavaslatot. A szenátus 150 tagu lesz. Emlilett ujság hangsúlyozza, hogy az évtizedeken keresztül annyira elnyomott csehtót nép arra törekszik, hogy minden nemzeti-ségi kisebbség részére a népesség arányához mérten biztosítsák a parlamenti képviseletet. (Dácia.)

Prága. A Prava Lidu lap közli, hogy a napokban Csehországban több német-cseh bankot alapítanak. (Dácia.)

Berlin. Olasz lapok nagy propagandát fejtenek ki oly irányban, hogy Olaszország anektálja azonnal mindazokat az ausztriai területeket, amelyeket a szövetségesek szerződésileg Olaszországnak garantáltak. (Dácia.)

Prága. Az összes cseh lapok az ausztriai békeszerződéssel foglalkozva hangoztatják, hogy a cseh-tót határok mostani alakjukban Csehországra nagyon kedvezőtlenek s ez a hátrány nem egyenlíthető ki azzal az előnyvel, mely Cseh-Tórországnak Pozsony irányában a határok kiszélesítését megengedi, mert a cseh-tótoknak elsőrendű érdekük az volna, hogy a jugoszlávokkal közvetlen összeköttetésük legyen. A lapok hangsúlyozzák, hogy a szövetségesek sokkal jobban bántak Ausztriával, mint Németországgal. (Dácia.)

Prága. Massaryk, a cseh-tót köztársaság elnöke elrendelte, hogy minden — a cseh-tót köztársaság ellen irányuló — politikai pert szüntessenek be. (Dácia.)

Páris. Lengyelország lakossága ellenzi a párisi békekonferencia határozatát, mely szerint a Visztulát internacionalizálták. A lengyel kormány tagjainak az a nézete, hogy a Visztulát bárki hajózhassa ugyan, de semmi körülmények között nem egyezik bele abba, hogy a Visztulára nézve oly politikai megállapodásokat létesítsenek, amelyek nem felelnek meg Lengyelország politikai szellemének. (Dácia.)

Szófia. A Zárja című lap írja, hogy a bolgár kormány helyzete megjavult attól a naptól, amelyen a vasutasok, posta- és távirda hivatalnokok megegyezésre jutottak. E javulást a kitűnő aratási kilátások is elősegítik. (Dácia.)

Franciaország lefoglalta a magyar értékeket.

Bécsből jelentik a párisi Le Journalnak: Hétfőn Bécsújhelyre érkezett huszonhárom láda ezüst és 120 millió bankjegyekben és ércpénzben, valamint tizenhatsz koffer, amely tele volt értéktárgyakkal. Mindez Magyarországból eredt.

Az osztrák hatóságok kívánságára a francia csapatok mindezeket lefoglalták és felügyelet mellett átszállították az egész rakományt Bécsbe.

Ugyancsak Párisból jelentik: Az utóbbi napokban egy embert tartóztattak le, aki fekete szemüveget és hamis szakállt viselt és a magyar kormány küldetésében érkezett Bécsbe. Kiderült róla, hogy Benedek Ottó kommunista agitátor, aki hamis néven Kovácsnak nevezi magát. Magyarországból született, 30 éves. Ez a letartóztatott ember azonos egy jól ismert magyar népbiztossal. Bebizonyítást nyert, hogy Német-Ausztria szovjetköztársasági diktatúrája céljából utazott Bécsbe.

Dekretum a sajtóról.

A nagyszebeni kormányzó-tanácsnak április 12-én életbe léptetett IX. dekretumát, amely a sajtótörvényre vonatkozik, itt közöljük.

A dekretum a sajtóról alkotott magyar néptörvényt vette alapul s az 1914. évi XIV. törvénycikket több pontban módosította.

Mindenekelőtt megszünteti a dekretum a lapok kaucióját vagyis a kaucióra vonatkozó rendelkezések érvényüket veszti. A dekretum további rendelkezése szerint a jövőben a sajtótermékek utcai árusításához nem kell hatósági engedély. Tilos azonban oly sajtótermékek utcai árusítása, amelyek sértik vagy veszélyeztetik a közbiztonságot, köznyugalmat vagy közérkölcst, továbbá, amelyek alkalmasak

valamely nemzet, vallás vagy osztály elleni gyűlölet szítására vagy amelyek a családi élet belső ügyeit tárgyalják. Ezek a sajtótermékek a postai és vasuti szállításból is kizárhatók.

Elrendeli a dekretum, hogy a sajtótermékek köteles példányait a következő helyekre kell küldeni: a budapesti központi statisztikai hivatal helyett a nagyszebeni kormányzótanács kereskedelmi szakosztálya statisztikai hivatalának, a magyar nemzeti muzeum helyett a román nemzeti irodalmi és kulturális társulatnak Nagyszebenbe, a Magyar Tudományos Akadémia helyett a Román Akadémiának Bukarestbe.

Mi a világdrágaság oka?

Roberts brit közéletmezési miniszter a Journal londoni munkatársa számára a következő kijelentéseket tette:

— A drágaság okai nagyon mélyenfekvők. A legnagyobb baj abban rejlik, hogy mi, európaiak ezután is többé-kevésbé az amerikai piac adófizetői maradunk. Erről a piacról ugyanis sokat vásárolunk, ellenben keveset szállítunk oda. Az eredmény, hogy a váltónknak rossz az árfolyama. Ebből ered azután az európai drágaság, amely a munkabérek emelkedését okozza s így fokozza a pénzünk elértéktelenedését.

A bajoknak Roberts szerint csupán egy ellenszere van. Redukáljuk szükségleteinket és a felesleges dolgok utáni vágyainkat, a melyet úgy látszik a háboru szült. Emellett pedig dolgozzunk és termeljünk. Termeljünk, ámde nem azért, hogy magunk fogyasszuk el, hanem hogy exportáljunk s így követeléseink legyenek a külföldön, ami által megszűnik az az anomália, hogy továbbra is hitelre szoruljunk.

A gyopár.

A bérctetőn a hófehér gyopárka
Vágyódva néz a termő völgybe le
Hol lágy szellőben ért kalász hullámszik
S a rét ezer virággal van tele.

Alatta zug a fenyves koronája —
Tekintete a lombokon pihen,
És kis szívéből égre száll a sóhaj:
Mi szép lehet az erdő mélyiben!...

Kicsiny virág, te halvány szép gyopárka,
Miként a sas, oly biztos, oly szabad,
Ne vágyj a völgybe dus kalászok közé,
Se fenyves-árnyba ne kivánd magad!

Aranykalász, az embernek rabja,
Hosszu életre mindhiába vár,
S a lombok alján elsatnyul a rózsa,
Mert nem jut hozzá fénylő napsugár.

Maradj meg ott fenn, büszkén a magasban,
— A völgy csupán egy órjás sirgödör —
Emeld fejed a felhőkön keresztül
— Csak az fenséges, ami égbe tör!

Balla Miklós.

— Iskolai hír. A beiratások az aradi főreáliskolába augusztus 1—15-ig tartanak. A tanítási nyelv az I-ső osztályban kizárólag román. A megmaradó tanárok a többi osztályban magyarul tanítanak. Az ujonnan kinevezendő román tanárok románul fognak tanítani. A beírás- és tandíj első részlete 100 (száz) korona. Az eddig foganatosított beírások előjegyzésnek tekintetnek. Azon szülők, kik gyermekeiket a megváltozott viszonyok között nem akarják tovább az intézetben taníttatni, a fizetett díjakat visszakapják 1% levonással, mert azokat lebélyegezetlen pénzzel fizették, a pénzt pedig azóta lepecsételték. Az igazgatóság.

NAPI HIREK.

— **A dévai tanítóképző-intézet új igazgatója.** A nagyszebeni román kormányzótanács Barabás Endrét, a dévai áll. tanítóképző-intézet igazgatóját, ki az utóbbi időben máshol teljesített szolgálatot, f. évi augusztus hó 31-ig terjedő hatállyal visszahelyezte az intézet élére.

— **Házasság.** Rotea Ábel dévai erdőmérnök f. hó 1-én tartotta esküvőjét Savu Mózes általános szeretetben és köztiszteletben álló dévai törvényszéki elnök leányával, Annuskával. Gratulálunk!

— **Szerkesztő változás.** A „Hunyadvármegye“ című dévai lapotársunk új szerkesztőt kapott Regenhöld Oszkár hirlapíró személyében.

— **Halálozás.** Karathnai Könczey Béla m.-brettyei földbirtokos élete legszebb korában, 38-ik évében hosszas betegségeskedésével Magyarbrettyén elhunyt. A fiatal földbirtokos korai elhalálózásával nagy a részvét hátramaradtjait iránt. Jólelkű ember volt, ki szerényen, minden társadalmi és politikai életől távol tartva magát, csupán családjának és gazdaságának élt. Temetése m. hó 27-én ment végbe Magyarbrettyén, hol a hátszegvidéki birtokosság nagy számban képviselte magát.

— **Rendkívüli közgyűlés.** A helybeli Ardeleana pénzügyintézet f. év szeptember 8-án rendkívüli közgyűlést fog tartani. E közgyűlés tárgya az alaptőkének egymillió koronáról kétmillió koronára leendő felemelése és az alapszabályok módosítása.

— **Nemzetközi papírpénz a központi hatalmaknál.** Bukarest. A Steagul írja: Már két éve működik Franciaországban egy tudósokból álló bizottság, melynek célja olyan nemzetközi intézmény felállítása, mely a szövetségeseket biztosíthatná a volt központi hatalmak tartozásainak kifizetéséről. A kialakult vélemény szerint ez csak egy nemzetközi törvény hozatalával lehetséges mely jelzőbiztosítékot létesítene a kibocsátandó nemzetközi bankjegyeknek a központi hatalmak vagyonállagából. Ezáltal elkerültenék az egyes fizető államok papírpénzének elértéktelenedése is.

— **Halálozás.** Özv. Deésy Jánosné, szül. Kiss Lila, m. hó 24-én, hosszas és kínos szenvedés után, életének 55-ik évében Déván elhunyt. Az elhunytban Deésy János, vármegyénk volt főjegyzője édesanyját gyászolja.

— **A papi nőtlenség eltörlése mellett.** A kolozsvári „Ujság“ jelenti, hogy Erdély római katolikus papságának 70 százaléka a papi nőtlenség eltörlése mellett foglalt állást.

— **Nyilvános nyugtázás.** Bocz Soma ur és felesége önagysága közismert nemes áldozatkészségüknek adták újabb jelét, midőn idvezült kedveseik emlékére ujabban is 200, kettőszáz koronát adományoztak szegény tanuló segély-alapunk céljaira. Most, amikor a segélyezés szüksége mérhetlen arányokat ölt, erőforrásaink pedig csaknem teljesen kiszáradtak, olyan ez az adomány, mint esőtlen forró nyáron a tápláló harmat. Áldja meg az Áldások Istene jó cselekedetükért és tegye azt példaadóvá mindazok számára, akiket megajándékozott hasonló jótettek eszközeivel. — Szászváros, 1919. július 26. A ref. egyház előljárósága.

— **Hirdetmény.** Katonai intézkedés folytán a vonalainkon közlekedő minden személyvonattal első sorban katona-utasok továbbíthatnak, az utasok ennél fogva könnyen kerülhetnek olyan helyzetbe, hogy utközben napokig visszamaradnak. Üzletvezetőség.

— **Munkásbiztosító pénztárak központja Nagyszebenben.** A nagyszebeni kormányzótanács a munkásoknak betegség és baleset elleni biztosítása céljából Erdély, a Bánát és Magyarországnak a román megszállás alatti területeire Nagyszeben ideiglenes székhellyel országos pénztárat szándékszik felállítani. A központ igazgatói és tisztviselői állásaira most hirdetik ki a pályázatokat.

— **Az esküdtisékek felfüggesztése.** A nagyszebeni kormányzótanács imperiumának területén befejezett tényé vált az esküdtisékek működésének felfüggesztése. A hivatalos lap 38. száma közli az 1569. számú rendeletet, mely szerint minden, az esküdtisékek bíráskodása alá tartozott ügy ezentúl a törvényszékek által fog elbíráltatni. A rendelet hatálya 1919. július 1-ével kezdődik.

— **Erdély papirinsége.** A „Keleti Ujság“ írja: Egyre súlyosabb, egyre keservebb Erdély papirinsége. Az „Estilap“ és a „Kolozsvári Hirlap“ tegnapi száma bejelenti, hogy a lap a papirinség miatt nem tud megjelenni és ez a sors vár Erdély más lapjaira is, ha importtal nem segítenek illetékes tényezők a papirhiányon. A lapok megszűnése súlyos munkanélküliséget jelent és így a köz szempontjából elsőrangú fontosságú, hogy a lapok papirszükséglete mielőbb állandóan biztosítva legyen.

— **Kereskedők figyelmébe.** A kolozsvári kereskedelmi és iparkamara figyelmezteti az összes iparigazolvánnyal rendelkező kereskedőket, hogy miután csak az tekintendő legalis kereskedőnek, akinek megfelelően berendezett üzlethelyisége van, valamint üzleti könyveket is vezet, ennél fogva jövőre csak olyan kereskedőnek lesznek a címére érkező áruk kiadva, akik a feltételeket igazolni tudják. Ellenkező esetben az áruk elkoboztatnak.

— **Röpirat a magyar-román szövetségről.** Az „Adeverul“ írja: Bernből jelentik: Dr. Charmant Oszkár, a magyar köztársaság volt bécsi megbízottja a svájci St.-Gallenban megjelent „Magyarország a békekonferencián“ című brosrájában azt írja, hogy a románok és magyarok között elkerülhetetlenül szükséges a szövetség a szláv veszedelem ellen.

— **Az olasz-német kereskedelem.** A turini Stampa közlése szerint Münchenben egy olasz és német bizottság ült össze, amely a két állam közötti kereskedelmi összeköttetés módozatait megállapítsa. Németország az olaszoknak cinket, foszfort és gyógyszereket szállít, ezzel szemben Olaszországtól olajat, kén, bort, húst és szövetárukat kap.

— **Új magyar bélyegek.** Európa térképével együtt megváltoznak a postabélyegek is. A magyar köztársaság kikiáltása után az 1916-ban kibocsátott bélyegekre egyszerűen keresztbe rányomták „Köztársaság“. Később alul a „Magyar Királyi Posta“ feliratról kimaradt a „királyi“ jelző és „Magyar Posta“ nyomással kerültek forgalomba az új bélyegek. Kun Bélák újabb kibocsátású bélyegekkel szolgálnak a bélyeggyűjtőknek. Különböző rajzu keretekben híres kommunisták arcképei vannak a bélyegeken, amelyeknek „Nagy Tanácsköztársaság“ a felirata.

— **A „Magyar Szó“,** a Tabéry Géza szerkesztésében megjelenő kitűnő és lelkes magyar folyóirat e heti számának vezércikkét az országos nevű Csermely Gyula írta Petőfi halálának hetvenedik évfordulójára. Ligeti Ernő, a kolozsvári író és hirlapíró-nemzedék legkiválóbb tagja Walt Whitmanról, a demokrácia költőjéről értekezik. Ady Lajos, nemzetünk halhatatlan emlékezetű prófétájának test-

véröccse az Ady-kultuszról, Femes László pedig Anatol France, Heine és Daudet magyar származású orvosáról, Gruby Dávidról ír. Novellát ezuttal Jávor József írt, szellemes, végig kacagtató stílusban. — Nadányi Zoltán, Szini Lajos, a székelyek mélyérzésű költője, valamint Tabéry Géza versei s Dosztojevskij hatalmas Karamazov Testvérek regényének folytatása zárja a lap változatos közleményeinek sorát.

— **Német nagykövetség Olaszországban.** Németország volt birodalmi kancellárja, von Bülow, a német kormányral egyetértve, római palotáját a német nagykövetség számára átalakíttatta. Augusztus első napjaiban ugyanis Olaszország felveszi a diplomáciai összeköttetést Németországgal.

— **Csak behozatali engedéllyel lehet árut szállítani.** Az „Aradi Közlöny“ írja: A nagyszebeni kormányzótanács a napokban rendeletet fog kiadni a Romániával és a külfölddel való áruforgalom szabályozása tárgyában. A rendelet szerint a kormányzótanács impériuma alá tartozó területekre árut behozni csak a kormányzótanács által kiállítandó ugynevezett import engedélyek alapján szabad.

— **Lenin elkedvetlenedett.** A „Troisième Internationale“ c. folyóiratban írt cikkében Lenin nyíltan bevallja, hogy a bolsevizmus nem képes a termelést megszervezni és a gazdasági élet folytonosságát biztosítani. Most csak arról van szó — írja — hogy a munkáosztály maradványait megmentjük az éhségtől. Ezen, valamint ugyan e folyóiratban megjelent előbbi cikkének a hangja nagy nyomottságról és elkedvetlenedéssel tanuskodik.

— **Palesztina zsidó állam.** New-Yorkból jelentik: Az amerikai cionista szervezet jelentése szerint másfél — két millió zsidó vándorol ki a világ minden részéből Palesztinába, mely a Népek Szövetsége határozata alapján politikai zsidó államként lesz szervezve. Oroszországból egy millió kivándorlóra számítanak.

— **Hirdetmény.** A nagyszebeni bábaképző intézetben szülészneői tanfolyam kezdődik folyó év szeptember 1-én. A tanítás román, német, és magyar nyelven lesz. A kérvényhez csatolandó: 1. Keresztlevél. 2. Iskolai bizonyítvány. 3. Orvosi bizonyítvány. 4. Erkölcsei bizonyítvány. A kéréseket írásban, vagy személyesen szept. 1-ig kell beadni. Díj 400 korona, ebbe beleszámítva 5 hónapi ellátás, táská, vizsga és oklevél díj. Az intézetben 38 benlakó lesz. A szorgalmasok és jómagaviseletűek ösztöndíjban is részesülnek. Két drb. surcra való vásznat vigyen mindenki.

— **A száz évesek hazája.** A párisi orvosi akadémiában Laurent doktor felolvasást tartott, melyben kimutatta, hogy Kaliforniában majdnem három millió lakos közül több mint háromszáz olyan aggastyán van, akik túlélték a száz évet, többen 110—118 évesek, egy indián épen csak 150 éves korában halt meg. Laurant dr. a kaliforniaiaknak ezt a meglepő hosszú életkorát első sorban a tiszta levegőre vezeti vissza, aztán a rendkívül állandó mérsékelt égéljára, végül a talaj rendkívüli termékenységére, amely ezer évet is elérő fák nevel.

— **Kérelem.** Tisztelettel kérjük t. munkatársainkat és tudósítóinkat, hogy kézírataikat, közleményeiket úgy adják postára, hogy azok legkésőbb péntek reggelén itt legyenek, mivel technikai akadályok miatt a később érkező kéziratok ugyanazon héten már le nem közhelhetők.

— **Habsburg Károly hazatér.** A L'Orient írja: Egy a „Chicago Tribune“-nak Bécsből küldött távirat szerint a jelenleg Svájcban tartózkodó Károly excsászár Saint-Germainben engedélyt kért Renner kancellártól, hogy Ausztriába visszatérhessen és ott magánemberként élhessen.

Eladó egy komplett, új, keményfa, matt hálószoba berendezés és egy 5 fiókos Singer varrógép olcsó áron. Klemens, Alsómajor-utca 3. sz. 23

Eladó ház. Piskin, egy teljesen jókarban levő ház eladó. Ára 20.000 korona. — Tulajdonos Rech Károly Szászváros. 13 2-3

Egyesült Mozgók

Szászvároson, a „Transsylvania“ szálló nagytermében

E heti műsor:

AZ ÖRDÖG.

Molnár Ferenc színműve filmen 5 felvonásban.

Ezenkívül:

A gyermek álma.

Idyll 1 felvonásban.

Pali birkózni akar.

Humoros 1 felvonásban.

Helyárak: Páholy (5 személy részére) 15 K, I-ső hely 3 K, karzat (álló) 2 K, földszint II-ik hely 1 K.

Előadások kezdete mindenkor este 8 órakor.

Szives pártfogást kér teljes tisztelettel

A vállalat.

Eladó Szászvároson egy kis vendéglő, szatócs-üzlet teljes berendezéssel, házzal együtt. Cim megtudható e lap kiadóhivatalában. 21 1-2

Új mosó-, fény- és felsőruhavasaló-üzlet létesült Szászvároson, Uszoda-tér, Wagner-féle házban. 15 2-2

Eladó ház. Várszeg-utca 5. sz. ház szabad kézből eladó. Ugyanott egy zongora is eladó. Érdeklődni lehet fenti szám alatt. 22

Hasatschek Károly

építőmester

7 4-25

Szászváros, Romoszi-ut 23.

China-vasbor.

Elsőrangú minőségű vértképző gyógybor, vérszegények, lábba-dozók, sápkóros gyermekek részére kiváló erősítő szer. Ára: kis üveg 10 korona, nagy üveg 22 korona. o-o Kapható:

DEMETER KORNÉL gyógyszerésznél Szászvároson. 280 9-12

Nagy József

lakatos és villanszerelő

Elvállal fenti szakmába vágó mindennemű munkákat. Kapható: villany és csengő felszerelési cikkek valamint izzó-körték 5-50 gyertyafényig.

16 2-5

Szászváros, Régitemplom-utca 11.

Szászvárosi Könyvnyomda

Részvény-Társaság

elvállalja bármilyen nyomtatványok, részvények, művek, folyóiratok, stb. legmodernebb stilszerű előállítását, ennek

Könyv és papírkereskedése

bővelkedik a legnagyobb választékban irodai, iskolai kellékekben, folyóiratok, valamint az irodalom legjobb műveiben stb. a legjutányosabb árak mellett

Szokott Ön hirdetni?

Reklám!

E nélkül nincs üzleti élet! oo

Aki ingatlant vagy bármit vesz, elad, bérel, bérbead, vagy vállalkozik, munkát, vagy munkásokat keres, az hirdessen a

Reklám!

Ma már a jó bornak is cégér kell!

Többszöri, állandó hirdetéseknel nagy kedvezmény!

Szászváros és Vidéké-ben

Többszöri, állandó hirdetéseknel nagy kedvezmény!